

Kendelse

afsagt den 1. april 2019

Sag nr. 2019-80-0278

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at tage en sag op til behandling af egen drift i medfør af medieansvarslovens § 44, stk. 2. Anmodningen vedrører artiklen *"Partierne går sammen om at forhindre 'troldehære' og fake news"* bragt den 27. februar 2019 på tv2.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har blandt andet klaget over, at TV 2 har bragt ukorrekte oplysninger om påvirkningen af valget i USA i 2016.

---

1 Sagsfremstilling

TV 2 bragte den 27. februar 2019 på tv2.dk artiklen *"Partierne går sammen om at forhindre 'troldehære' og fake news"* med følgende underrubrik:

"Gruppeformændene er blevet enige om at nedsætte en gruppe, men der ligger fortsat ingen endelig tekst klar, siger [Politiker 1] (DF)"

Af artiklen fremgår herefter:

"Onsdag mødtes alle folketingspartiernes gruppeformænd for at give håndslag på gentleman-aftale om at bremse troldehære, hacking og læk.

Det sker som et led i et øget fokus på den trussel, som fake news og udenlandsk indblanding i valg vurderes til at være.

-Der er ingen tvivl om, at der er stor opbakning. Alle er enige om, at vi bliver nødt til at gøre noget i den forestående valgkamp, siger Folketingets formand, [Politiker 1] (DF), til TV 2.

Alligevel gik gruppeformændene hver til sit uden at sætte ord på, hvad aftalen helt konkret skal indeholde. Håndslagene blev kun givet på, at en repræsentant fra hvert parti skal samarbejde på området.

Risikoen er "meget høj"

I september 2018 rullede regeringen en handleplan ud på området. Her søsatte den blandt andet en ny task force og indbød alle folketingspolitikere til rådgivning om risikoen for udenlandsk indblanding.

For den er høj, lyder det i den seneste trusselsvurdering fra Center for Cybersikkerhed.

Her står det blandt andet skrevet med fed skrift og i versaler, at risikoen for cyberespionage er ”meget høj”. En vurdering, som lægger sig i tråd med de seneste års erfaringer fra udlandet.

Fake news er falske nyheder, der ligner rigtige nyheder, men ikke er det.

Formålet med de falske nyheder er at vildlede modtagerne og bliver anset som værende et demokratisk problem.

Falske profiler deler falske oplysninger

Opmærksomheden på området er særligt blevet skærpet, siden valget i USA i 2016, hvor det viste sig, at russere havde hacket stemmesystemer og forsøgt at påvirke de amerikanske vælgere til at stemme på Donald Trump ved at sprede fake news.

Siden har eksemplerne hobet sig op.

Da en varevogn i 2017 påkørte og dræbte flere fodgængere på London Bridge, nåede et billede med tekste: ”Muslimsk kvinde går upåvirket af terrorangrebet forbi en døende mand, mens hun tjekker sin telefon” vidt omkring på Twitter.

Det viste sig senere, at det var en falsk profil, der havde delt billedet, og at sandheden var en anden.

I Florida har der efter et skoleskyderi været eksempler på, at falske profiler på sociale medier har pustet til den politiske debat om våbenloven.

Senest meldte myndighederne under valget i Sverige om øget aktivitet på den digitale arena. En udvikling, som justitsminister [Politiker 2] (K) dengang kaldte ”meget bekymrende”, og som [Politiker 1] nu vil undgå i Danmark.

Russisk indblanding

Herhjemme har der ifølge justitsministeren dog allerede været ”tegn på elementer af forsøg på påvirkning” af danske politik og demokrati.

Blandt andet nåede et opslag omkring en flygtning, der sparkede en gravid kvinde i maven, at blive delt mindst 6000 gange i 2015, før vi på TV 2 kunne fortælle, at historien var løgn.

Og ifølge den seneste risikovurdering fra Forsvarets Efterretningstjeneste er der risiko for russisk påvirkning i forbindelse med en valgkamp i Danmark.

Det har betydet, at der i forsvarsforliget fra januar 2018 blev bevilliget 500 millioner kroner ekstra til arbejdet mod cyberkriminalitet.

Mere ukonkret end forventet

Efter mødet lyder meldingen fra [Politiker 3] (SF) dog, at gentleman-aftalen blev mere ukonkret, end han havde forventet.

Gruppeformanden efterlyser, at gruppen tager aftalen skridtet videre ved også at se på, hvordan partierne selv opfører sig på sociale medier.

-Jeg så gerne, at vi også regulerer brug af dark posts (ikke-publicerede opslag, red.) og opslag på sociale medier, hvor det ikke fremgår, hvem der er afsender. Men det er lidt forskelligt, hvad partierne vil, siger han.

Men fra [Politiker 1] lyder det, at det eneste, der vil komme til at høre under aftalen, er indblanding, hvor man kan se, at der er tale om falske nyheder, troldehære eller andet, der kan skade valgkampen.

Folketingets formand forventer at lukke en endelig aftale, når gruppeformændene atter mødes om to uger.”

Øverst i artiklen var der indsat et billede af [Politiker 1] med følgende billedtekst:

”Onsdag mødtes alle gruppeformænd og Folketingets formand for at indgå en gentleman-aftale.”

I artiklens venstre side var indsat en faktaboks med overskriften ”*HVAD ER FAKE NEWS*” og teksten:

”Fake news er falske nyheder, der ligner rigtige nyheder, men ikke er det. Formålet med de falske nyheder er at vildlede modtagerne og bliver ansat som værende et demokratisk problem.”

Til artiklen var fra Twitter indsat et billede fra den omtalte episode med terrorangrebet på London Bridge, hvor man ser en muslimsk kvinde gå forbi en såret mand, mens hun tjekker sin telefon. Billedet var ledsaget af følgende tweet:

”Muslim women pays no mind to the terror attack, casually walks by a dying man while cheking phone
#PrayForLondon #Westminster #BanIslam”

Til billedet var endvidere indsat følgende billedtekst:

”Tweetet har gik verden rundt og viste sig af være delt af en falsk profil.”

[Klager] klagede over artiklen til TV 2 den 27. februar 2019. Anmodningen om, at Pressenævnet tager sagen op til behandling af egen drift, er modtaget i Pressenævnet den 11. marts 2019.

2 [Klager]s synspunkter

[Klager] har til støtte for anmodningen anført, at artiklen spreder frygt og usikkerhed om påvirkning af det kommende danske folketingsvalg ved at referere allerede tilbageviste oplysninger om, at russere hackede stemmesystemer under den amerikanske valgkamp i 2016.

Klager har endvidere anført, at TV 2 ”misrepræsenterer fakta og forvirrer offentligheden med uansvarlig dækning” med henvisning til blandt andet en pressemeddelelse fra Department of Homeland Security, og at TV 2 har en forpligtigelse til at bringe korrekt information.

Klager er ikke nævnt i TV 2s dækning, men han finder, at korrekt information om påstået manipulation af demokratiske valg er af væsentlig betydning for offentligheden, og da TV 2 bringer forkert information om faktuelle omstændigheder, som påvirker både den offentlige meningsdannelse og det politiske virke, har han på denne baggrund anmodet Pressenævnet om at tage stilling til, om sagen bør tages op af egen drift.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Hanne Schmidt, Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Inger Bach, Lene Sarup, Ulrik Holmstrup, Marlene Borst Hansen og John Meinert Jacobsen.

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at tage artiklen "*Partierne går sammen om at forhindre 'troldehære' og fake news*" op til behandling af egen drift. [Klager] er ikke selv omtalt i artiklen.

I medfør af medieansvarslovens § 44, stk. 2, og § 7, stk. 2 og stk. 3, i Pressenævnets forretningsorden (bekendtgørelse nr. 86 af 9. februar 1998 om forretningsorden for Pressenævnet) kan nævnet af egen drift tage en sag op til behandling, hvis sagen er af væsentlig og principiel betydning. Sagen optages til behandling, hvis et flertal af samtlige medlemmer stemmer for.

[Klager] har blandt andet klaget over, at TV 2 spreder frygt og usikkerhed om påvirkning af det kommende danske folketingsvalg ved at referere allerede tilbageviste oplysninger om, at russere hackede stemmesystemer under den amerikanske valgkamp i 2016.

Pressenævnet finder, at spørgsmålet om eventuel påvirkning af det kommende danske folketingsvalg, herunder anvendelsen af fake news, er et emne af almen interesse. Nævnet bemærker videre, at det indgår med betydelig vægt i en afgørelse om egen drift, om der er tale om en betydelig krænkelse af personer, der konkret er omtalt, eller en betydelig krænkelse af en gruppe personer, der ikke er klageberettigede, fordi ingen konkrete personer er omtalt. Det indgår også i afgørelsen, om sagen er oplyst i en sådan grad, at der ikke er grundlag for tvivl om de faktiske forhold i sagen. Nævnet bør således ikke af egen drift behandle sager, hvor der er en sådan tvivl om faktum i sagen, at det er vanskeligt at vurdere omstændighederne i forbindelse med en eventuel krænkelse.

Artiklen indeholder blandt andet et udsagn om, at det siden valget i USA i 2016 viste sig, at russere havde hacket stemmesystemer og forsøgt at påvirke de amerikanske vælgere til at stemme på Donald Trump ved at sprede fake news.

Pressenævnet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt TV 2 har tilsidesat god presseskik ved i artiklen at referere oplysninger om, at russere hackede stemmesystemer under den amerikanske valgkamp i 2016, ikke er oplyst på en sådan måde og ikke har en sådan karakter, at der er grundlag for at tage sagen op til behandling af egen drift.

Anmodningen afvises, og sagen vurderes derfor ikke.